

Eesti valimisealiste kodanike toetus ühinemisele Euroopa Liiduga

Joonisaruanne

Märts 2001 - aprill 2002

Sissejuhatus

Ajavahemikul 07.03.2001 kuni 24.04.2002 uuris AS Emor 23 omnibuss-küsitluse raames 15-74 aastaste Eesti elanike seas hoiakuid Euroopa Liidu suhtes.

Uuring on läbi viidud multikliendiuuringuna, seega kuulub uuringu tulemuste omandiõigus AS Emorile.

Käesoleva aruande saaja on Riigikogu Kantselei, kellele kuulub andmete kasutusõigus.

Uuringu eesmärk oli kaardistada Eesti valimisealiste kodanike toetus ühinemisele Euroopa Liiduga. Toetuse mõõtmiseks kasutati järgmist küsimuse sõnastust:

Kuidas Te suhtute Eesti ühinemisse Euroopa Liiduga? Kas ...

toetate

pigem toetate

pigem ei toeta

olete vastu

Aruandes on esitatud uuringu tulemused graafiliselt järgmistes lõigetes: sugu, rahvus, vanus, sissetulek, regioon. Andmete juhusliku kõikumise vähendamiseks on kokku ühendatud kahe järjestikuse omnibuss-uuringu andmebaasid.

Lühikommentaar

Olulised muutused on toimunud järgmistel ajaperioodidel:

- mai lõpp - juuni 2001 (peale Eurovisiooni Lauluvõistlust). Oluline ja püsivasuunaline muutus toimus 35-50- aastaste hulgas;
- juuli II pool - august 2001 (Euroopa Liitu tutvustava kampaania järel, mida iseloomustasid märksõnad meediast: "Analüütikute sõnul EL-ga ühinemine kiirendab Eesti majanduskasvu", "Ivari Padar ennustab talunikule ELis head elu", "Sapard" jne). Toetuse suurenemine toimus järgmistes sotsiaal-demograafilistes rühmades: mehed, alla 35-aastased noored, Tallinnast väljaspool elavad kodanikud;

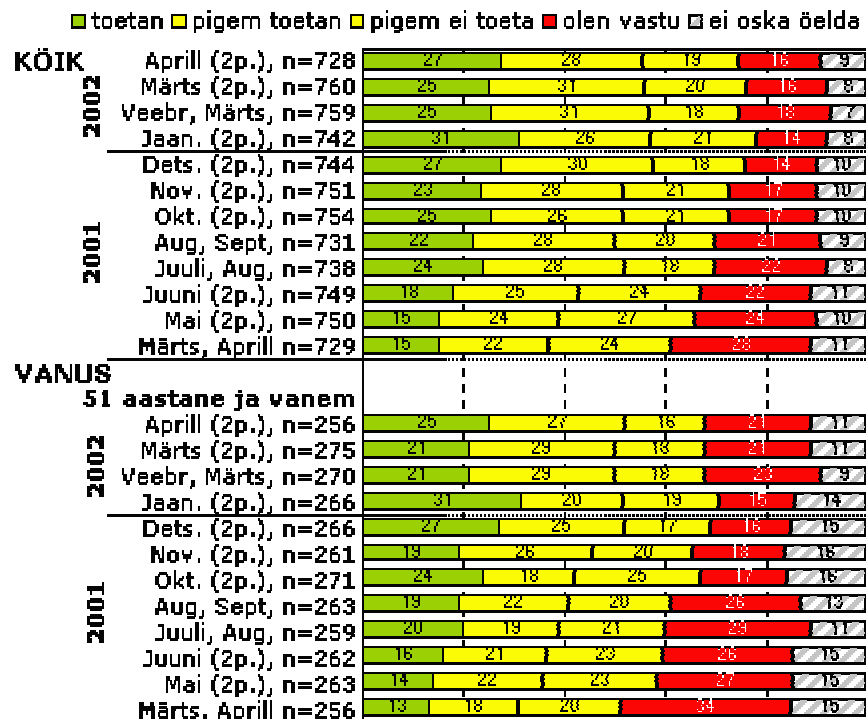
- novembrikuu II pool ja detsember 2001 (peale Arnold Rüütli valimist presidendiks). Toetuse suurenemine toimus järgmistes sotsiaal-demograafilistes rühmades: naised, üle 50-aastased;
- veebruar - märtsi I pool 2002. Toetuse oluline vähenemine toimus venekeelse elanikkonna hulgas.

Lisas on esitatud uuringu metoodika ja valimi kirjeldus.

Tulemused

Suhtumine ühinemisse Euroopa Liiduga

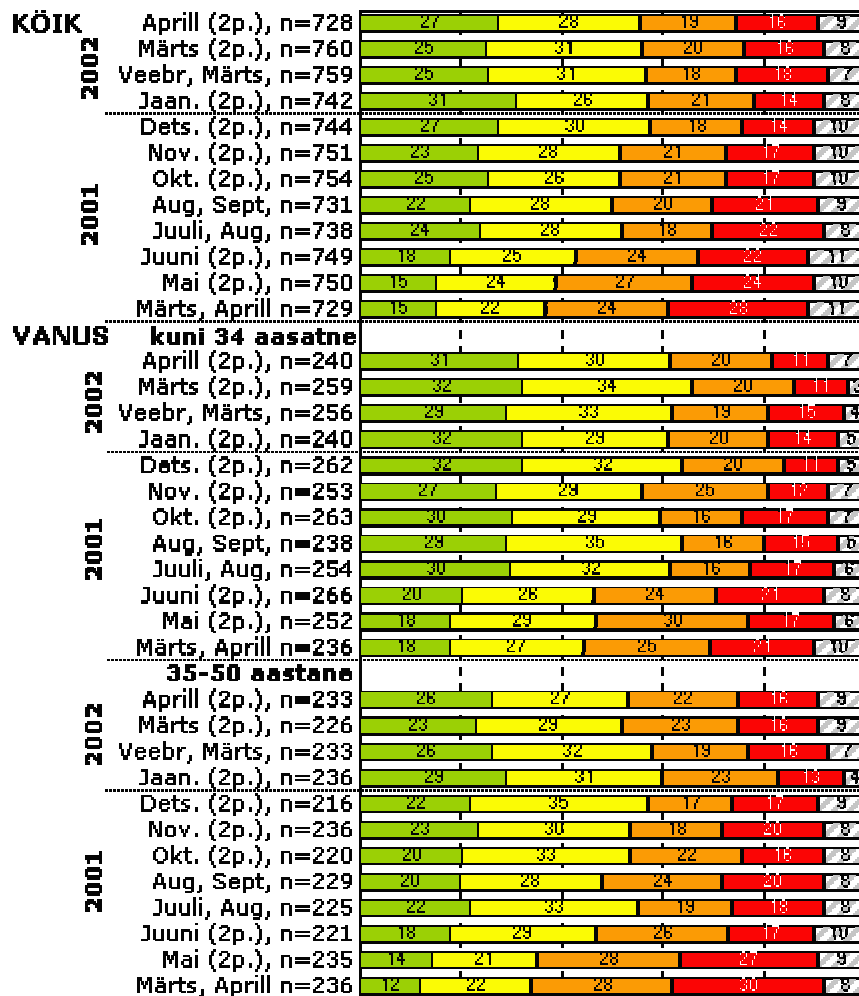
(% valimisealistest kodanikest)

Suhtumine ühinemisse Euroopa Liiduga

(% valimisealistest kodanikest)

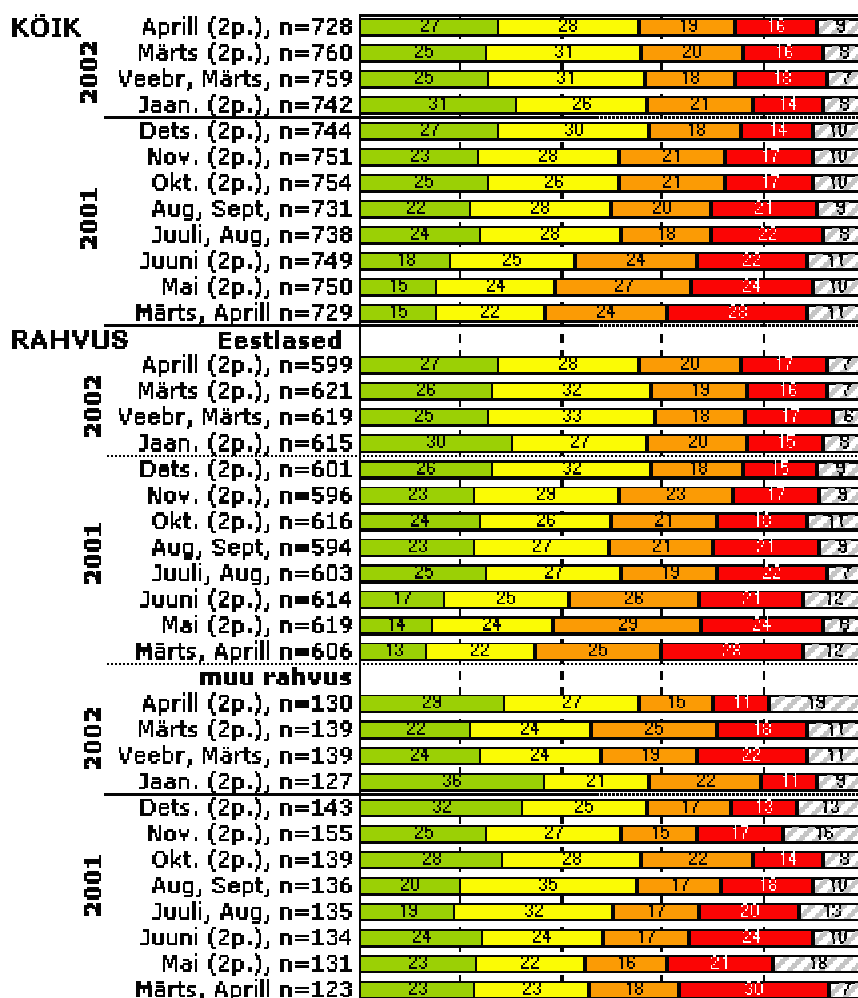
■ toetan ■ pigem toetan ■ pigem ei toeta ■ olen vastu ■ ei oska öelda

Suhtumine ühinemisse Euroopa Liiduga

(% valimisealistest kodanikest)

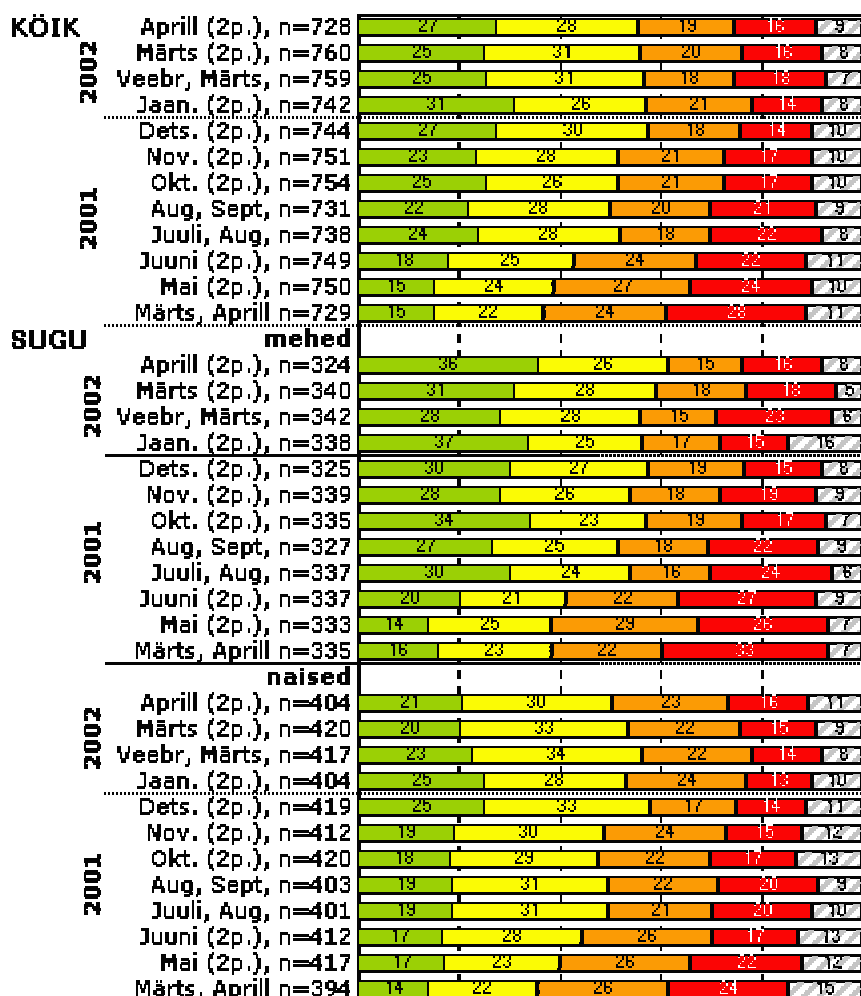
■ toetan ■ pigem toetan ■ pigem ei toeta ■ olen vastu ■ ei oska öelda

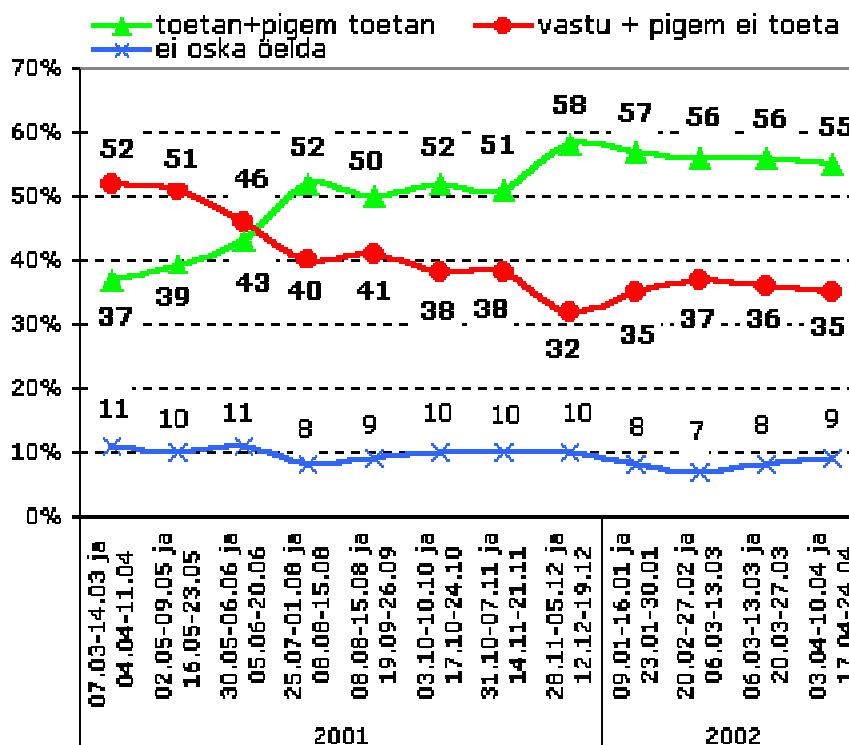
Suhtumine ühinemisse Euroopa Liiduga

(% valimisealistest kodanikest)

■ toetan ■ pigem toetan ■ pigem ei toeta ■ olen vastu ■ ei oska öelda

Suhtumine ühinemisse Euroopa Liiduga (% valimisealistest kodanikest)

Metoodika kirjeldus

Valim

AS Emor poolt läbiviidavate Omnibuss-tüüpi uuringute üldkogumi moodustavad Eesti Vabariigi alalised elanikud vanuses 15–74 aastat (seisuga 01.01.2001 kokku 1 046 921 inimest)*.

Valimi suurus, st ühe uuringuga hõlmatud küsitletavate hulk on 500 (504) inimest.

Valim on moodustatud "isekaaluvana", st kasutatakse üldkogumi proportsionaalset mudelit, kus kõik küsitletud inimesed esindavad võrdset arvu üldkogumi inimesi.

Valimi territoriaalne mudel on koostatud Eesti Statistikaameti arvestuslike rahvastikuandmete alusel seisuga 01.01.2001. a.

Valimi moodustamiseks kasutatakse kihistatud kaheastmelist valikut. Esmalt on üldkogum jagatud 6 kihiks territoriaalselt elukoha järgi. Valimi suurus on igas kihis võetud proportsionaalselt üldkogumi jaotusele (vt järgnev tabel). Seejärel teostatakse igas kihis kaheastmeline valik.

Esmased valikuühikud (kõigis kihtides kokku 63 valimipunkti) on asulad (linnad, alevid, alevikud, külad). Valimipunktid (täpsusega kuni lähteadressi tasandini) valitakse

* Eesti Statistikaameti arvestuslikud andmed seisuga 01.01.2001. a.

juhuvalikuga asula suurusele (elanike arvule) proportsionaalse tõenäosusega. Valiku baasiks on riiklik rahvastikuregister. Igas esmases valikuühikus valitakse seejärel teisesed valikuühikud - inimesed. Valimi suurus kõigis valimipunktides on 8 inimest.

Küsitletavate valikuks valimipunktis kasutatakse lähteaadressi meetodit ja nn noorte-meeste-reeglit.

Lähteaadressi meetod on reeglite kogum lähteaadressist edasiliikumise marsruudi, majade, korterite, leibkondade valikuks.

Valikusse sattunud leibkondades kasutatakse küsitletava valikuks "noorte-meeste-reeglit" (küsitletakse 15–74-aastastest kodus olevatest meestest kõige nooremat. Kui selles vanuses mehi antud aadressil ei ela või ei ole hetkel kodus, küsitletakse kõige nooremat kodus olevatest 15–74-aastastest naistest).

Arvestades inimeste valikutõenäosusi ja nendega kontakti saamise võimalust, võib kirjeldatud meetodil saadud valimit nimetada isekaaluvaks, st üldkogumit proportsionaalselt esindavaks.

Küsitlustöö käigus kujunenud valimi täiendava kontrollina võrreldakse selle sotsiaaldemograafilist struktuuri vastavate statistiliste näitajatega üldkogumi kohta. Vajaduse korral teostatakse uuringu esinduslikkuse tagamiseks kaalumise.

Valimi mudel ja tegelik ning kaalutud jaotus (viimasel omnibuss-uuringul 17-23.04.2002)

Valimi suurus	504
Int. arv VP-s	8

Piirkonna tasandil standardsest kaalutavad lüüked

Liigituse nimi	Lõigete sisu	Üldkogum (ESA 01.01.2001)		Mudel VP arv	Tegelik valim		Kaal	Kaalutud jaotus	
		Abs arv	%		Arv	%		Arv	%
KOKKU		1 046 921	100,00%	63	505	100,00%		505	100,00%
RIIRKOND	Tallinn	318 439	30,42%	19	152	30,10%	1,0132	154	30,50%
	Põhja-Eesti	151 692	14,49%	9	73	14,46%	1,0000	73	14,46%
	Lääne-Eesti	122 896	11,74%	7	56	11,09%	1,0536	59	11,68%
	Tartu piirkond	141 324	13,50%	9	72	14,26%	0,9444	68	13,47%
	Lõuna-Eesti	120 884	11,55%	7	56	11,09%	1,0357	58	11,49%
	Virumaa	191 686	18,31%	12	96	19,01%	0,9583	92	18,22%
ASULATÜÜP	Pealinn	318 439	30,42%		152	30,10%	1,0132	154	30,50%
	Suur linn	204 954	19,58%		96	19,01%	1,0313	99	19,60%
	Muulinn	213 252	20,37%		105	20,79%	0,9810	103	20,40%
	Alevikuküla	310 276	29,64%		152	30,10%	0,9868	150	29,70%
ELUÜ	Mehed	486 255	46,45%		222	43,96%	1,0586	235	46,53%
	Naised	560 666	53,55%		283	56,04%	0,9541	270	53,47%
VANUS	15-24	200 174	19,12%		78	15,45%	1,2436	97	19,21%
	25-34	184 222	17,60%		84	16,63%	1,0595	89	17,62%
	35-49	289 612	27,66%		119	23,56%	1,1765	140	27,72%
	50-64	242 256	23,14%		122	24,16%	0,9590	117	23,17%
	65-74	130 657	12,48%		102	20,20%	0,6176	63	12,48%
RAHUS	Eestlased	690 130	65,92%		346	68,51%	0,9624	333	65,94%
	Muurahvus	356 791	34,08%		159	31,49%	1,0818	172	34,06%

Mittakaalutavad lüüked

HARUS	alg- ja põhiharidus				125	24,75%	1,0560	132	26,14%
	keskharidus				147	29,11%	0,9184	135	26,73%
	keskteriharidus				165	32,67%	0,9333	154	30,50%
	kõrgharidus				68	13,47%	1,2353	84	16,63%
PERE SUURUS	1				88	17,43%	0,8864	78	15,45%
	2				153	30,30%	0,9150	140	27,72%
	3				109	21,58%	1,0459	114	22,57%
	4				107	21,19%	1,0561	113	22,38%
	5+				48	9,50%	1,2500	60	11,88%
STAATUS	iseendaletöötaja				27	5,35%	1,2222	33	6,53%
	palgatöötaja				233	46,14%	1,0515	245	48,51%
	töötü töötaja				35	6,93%	1,0857	38	7,52%
	pensionär				133	26,34%	0,7444	99	19,60%
	kodune, lapsehoiduspriksel				17	3,37%	0,9412	16	3,17%
	õpilane, üliõpilane				55	10,89%	1,2545	69	13,66%
	muu				5	0,99%	1,0000	5	0,99%
SISETULEK	kuni 500 krooni				29	5,74%	1,0345	30	5,94%
	501-1000				46	9,11%	1,1522	53	10,50%
	1001-1500				93	18,42%	0,9140	85	16,83%
	1501-2000				130	25,74%	0,8923	116	22,97%
	2001-3000				78	15,45%	1,0897	85	16,83%
	3001-5000				49	9,70%	1,1224	55	10,89%
	üle 5000				19	3,76%	1,1579	22	4,36%
	keeldumine				20	3,96%	1,0000	20	3,96%
	ei oska öelda				41	8,12%	0,9268	38	7,52%

Küsitlus

Küsitleti arvuti abil tehtavate personaalintervjuude (CAPI) meetodil.

CAPI intervjuu puhul on ankeedi küsimused sülearvuti ekraanil ja vastused sisestatakse kohe arvutisse. Filtrid ja roteerimised on programmeeritud, vähendades nii vigu küsitlemisel.

Ankeet võib sisaldada multimeediat (pilte, videot, muusikaklippe).

Viimase omnibuss-uuringus tegid küsitlajad 1268 kontaktivõttu, neist:

- 505 juhul viidi intervjuu läbi;
- 426 juhul ei olnud kahe külastuskorra järel kedagi kodus;
- 81 juhul oli kodusolija vanem või noorem kui küsitluse vanusepiirid ette näevad;
- 256 korral keelduti vastamisest või sobiv isik oli vastamiskõlgetu.
- Küsitlustöös osales 43 vastava ettevalmistuse saanud ASi Emor küsitlajat.

Andmetöötlus- Andmete töötlemisel kasutati statistikapaketti SPSS for Windows ver. 6.1.

Usalduspiirid

Kõigi küsitlute (730 inimest) hinnangute maksimaalne, juhuvaliku protseduurist tulenev võimalik viga ei ületa $\pm 3,6\%$ taset usaldusnivool 95%.

Kui soovitakse vaadelda väiksemat sihtrühma, siis tuleks tulemuste kasutamisel arvestada suurema võimaliku veaga, mis ei ületa aga $\pm 10\%$, kui sihtrühma esindab 100 vastajat.

Tulemuste usalduspiiride hindamise tabel on toodud allpool.

Statistilise vea piirid

Vastuse osakaal	50%	45%	40%	35%	30%	25%	20%	15%	10%	5%
		55%	60%	65%	70%	75%	80%	85%	90%	95%
Valimi suurus										
10	31,0%	30,8%	30,4%	29,6%	28,4%	26,8%	24,8%	22,1%	18,6%	13,5%
30	17,9%	17,8%	17,5%	17,1%	16,4%	15,5%	14,3%	12,8%	10,7%	7,8%
50	13,9%	13,8%	13,6%	13,2%	12,7%	12,0%	11,1%	9,9%	8,3%	6,0%
75	11,3%	11,3%	11,1%	10,8%	10,4%	9,8%	9,1%	8,1%	6,8%	4,9%
100	9,8%	9,8%	9,6%	9,3%	9,0%	8,5%	7,8%	7,0%	5,9%	4,3%
150	8,0%	8,0%	7,8%	7,6%	7,3%	6,9%	6,4%	5,7%	4,8%	3,5%
200	6,9%	6,9%	6,8%	6,6%	6,4%	6,0%	5,5%	4,9%	4,2%	3,0%
300	5,7%	5,6%	5,5%	5,4%	5,2%	4,9%	4,5%	4,0%	3,4%	2,5%
400	4,9%	4,9%	4,8%	4,7%	4,5%	4,2%	3,9%	3,5%	2,9%	2,1%
500	4,4%	4,4%	4,3%	4,2%	4,0%	3,8%	3,5%	3,1%	2,6%	1,9%
600	4,0%	4,0%	3,9%	3,8%	3,7%	3,5%	3,2%	2,9%	2,4%	1,7%
700	3,7%	3,7%	3,6%	3,5%	3,4%	3,2%	3,0%	2,6%	2,2%	1,6%
800	3,5%	3,4%	3,4%	3,3%	3,2%	3,0%	2,8%	2,5%	2,1%	1,5%
900	3,3%	3,2%	3,2%	3,1%	3,0%	2,8%	2,6%	2,3%	2,0%	1,4%
1 000	3,1%	3,1%	3,0%	3,0%	2,8%	2,7%	2,5%	2,2%	1,9%	1,4%

Uuringu kava ja aruande koostaja:

Aivar Voog

Telefon: 626 8500

Faks: (0) 626 8501

E-mail: emor@emor.ee; www.emor.ee